

РЕШЕНИЕ

№ 1313

гр. София, 01.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 21.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8961** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл.87 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на П. А. М. А., гражданка на И., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.Л., срещу Решение № 1928/28.08.2020 г., издадено от Заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ), с което е отхвърлена молбата на оспорващата за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно и немотивирано, като се твърди, че същото е постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Подателката на жалбата се оплаква, че административният орган само формално е изпълнил указанията на АССГ, дадени с отменителното му решение, но не е обсъдил задълбочено изтъкнатите от чужденката факти и причините, поради които изпитва основателен страх да се завърне в И.. Настоява, че за нея е невъзможно да се върне в И. както поради тормоз от бившия си съпруг, така и поради смяната на религията ѝ от мюсюлманска в християнска. Позовава се на практиката на СЕС, както и на обстоятелството, че в страната ѝ положението на разведените жени като нея е много тежко, а държавата не осигурява ефективна защита. Отправеното до Съда искане е за отмяна на административния акт. В с.з. жалбоподателката не се явява, а

пълномощникът ѝ адв.Л. поддържа жалбата.

Ответникът – Заместник-председателят на Държавната агенция за бежанците, в с.з. чрез юк.П. оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна.

Софийската градска прокуратура чрез Д. излага становище за неоснователност на депозираната жалба.

Административен съд-София град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба за международна закрила вх. № РД09_V_116/13.03.2019 г. на РПЦ-гр.С. (л.170), подадена от П. А. М. А., ЛНЧ: [ЕГН], гражданка на И., [дата на раждане] в [населено място], етническа принадлежност: кюрд, вероизповедание: християнка, семейно положение: разведена. Личните ѝ данни са установени въз основа на подписана от нея декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ. Впоследствие е представила оригинали на иракска лична карта и свидетелство за иракско гражданство, копие от съдебно решение за развод и сертификат за покръстване.

Чужденката е получила копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: [банкова сметка].

С писмо рег.№ М-5538/11.04.2019 г. на ДАНС, съгласно чл.41, ал.1, т.1 от ЗДАНС агенцията е уведомила ДАБ, че специализираният орган не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на лицето, регистрирано като П. А. М. А.. Кандидатката е мотивирала молбата си за закрила с проблеми, свързани с това, че е приела християнството и заради семейни проблеми с бившия ѝ съпруг и семейството ѝ.

С Решение № 4088/08.07.2019 г. на Председателя на ДАБ молбата на чужденката е отхвърлена. Административният акт е обжалван пред АССГ, който с Решение № 6060 от 17.10.2019 г. по адм.дело № 8406/2019 г. (л.52) е отменил решението на административния орган и е изпратил преписката за ново разглеждане. Решението на първоинстанционния съд е обжалвано пред ВАС, който с Решение № 4455 от 15.04.2020 г. по адм.дело № 13942/2019 г. (л.48) е оставил в сила решението на АССГ.

С молителката са проведени две интервюта: рег.№ УП 2673/07.07.2020 г. (л.36) и рег.№ УП 2673/15.07.2020 г. (л.31), в които ѝ е дадена възможност отново да обясни мотивите си по молбата ѝ за предоставяне на международна закрила. В интервюто от 07.07.2020 г. тя е заявила, че е напуснала И. легално през месец февруари 2019 г., след което е пристигнала нелегално на българска територия. Жалбоподателката е разказала, че е приела християнството с помощта на своя приятелка. Това е станало на 18.05.2018 г., тайно, като е представила сертификат за покръстване. Изтъкнала е, че правителството не взема отношение спрямо хората, които са променили религията си. Чуждата гражданка е разказала, че проблемите ѝ идват от нейното семейство, което смята, че ги е опозорила. Получавала и упрекувания и обиди от бившият ѝ съпруг, както и ограничения от баща ѝ, братята ѝ и вуйчовците ѝ. Споделила е, че е имала проблеми със съпруга си докато е изповядвала исляма. Трябвало е да носи дълги дрехи, ръкавици, както и да не поглежда други мъже. Като причина за напускането на държавата си на произход чужденката е изложила и проблеми с бившия си съпруг.

Споделила е, че по време на брака и след развода им е била жертва на домашно насилие - физическо и психическо. Съпругът ѝ я е биел, дори ѝ е счупил гръбнака, за което е оперирана. Тя се е омъжила против волята си, когато тя била на 16 г., а когато е станала на 18 г., са сключили брак официално. През 2009 г. е получила развод. Иракската гражданка е добавила, че ако се върне в родината си, ще живее много трудно. Заради типичното си кюрдско име ще бъде лесно открита, където и да се намира, ще бъде подложена на насилие, заради липсата на "гръб". Заявила е, че от властите в България иска да получи паспорт, за да може да живее свободно и да започне работа в България.

В интервюто от 15.07.2020 г. чужденката е заявила, че ако се върне в И., съдбата ѝ е в неизвестност, не знае какво могат да ѝ сторят. Членовете на семействата убиват жените. Не може да живее със семейството си, което я търси, защото е изложила членовете му, а и съпругът ѝ я търси, защото я иска обратно при себе си.

След извършен анализ на всички относими факти, свързани с личното положение на кандидатката и със страната ѝ на произход, Зам. Председателят на ДАБ е извел извод за неоснователност на молбата за международна закрила. Приел е, че чужденката не е обосновала наличието на риск за нейния живот или свобода в държавата ѝ по произход по смисъла на закона. Не е кредитирал представения сертификат за покръстване и копия на три снимки, тъй като не са представени в оригинал, а като копия. Административният орган е изтъкнал редица несъответствия и противоречия в бежанската история на жалбоподателката. От една страна тя е заявила, че е неграмотна, а от друга - че се е научила на кюрдски език покрай децата ѝ, докато те са ходели на училище. На следващо място в интервюто от 20.03.2019 г. кандидатката е заявила, че молитвите са се извършвали тайно, в мазето на хотел в [населено място]. В интервю от 07.07.2020 г. молителката е заявила, че молитвите са се провеждали в зала на партера на хотела, която била общодостъпна и всеки, който е искал, е можело да влезе и да остане. Органът е подчертал, че иракската гражданка е дала неточна информация за религията си. Заявила е, че започват с молитва, а впоследствие - че не използват молитва. Твърдяла е, че не се прекръства, а заедно с това е заявила, че прекръстването става отдолу нагоре и отдясно наляво. Отбелязани са и противоречия във връзка със семейното положение на молителката: по време на регистрацията ѝ в ДАБ тя е заявила, че има един син и две дъщери, а впоследствие е заявила, че има двама сина и една дъщеря. Административният орган е разгледал защитата в страната срещу случаите на домашно насилие и е анализирал статута на самотните жени. Допълнил е, че няма основания за извод, че молителката би била застрашена от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, ако се завърне в държавата си на произход, поради което не са налице предпоставки да ѝ се предостави хуманитарен статут.

В хода на съдебното производство ответникът представи справка вх.№ МД-674/10.12.2020 г. относно И., в която е разгледано общото положение в страната, а също така обстановката в Иракски К. и С..

При така установеното по фактите Съдът формира следните правни изводи:

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл.168, ал.1 АПК), на основанията, посочени в чл.146 от кодекса, Съдът намира следното:

Обжалваното решение е постановено от компетентен административен орган. По

силата на чл.52, ал.1 ЗУБ Председателят на ДАБ може да делегира правомощието си по чл.48, ал.1, т.1 (за предоставяне на международна закрила в Република България), на заместник-председателите на Държавната агенция за бежанците. Това е сторено с представената Заповед № РД05-392/30.06.2020 г. (л.19).

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма и същият съдържа законово изискуемите реквизити. Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Самите интервюта са протекли при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведени са лично с молителката, в присъствието на преводач.

В хода на производството не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила по чл.35 и 36 АПК, предвид следното:

1. Проведени са интервюта с жалбоподателката, в рамките на които са събрани доказателства за нейната бежанска история, приобщени са справки за актуалната обстановка в страната по произход.

2. Органът е обсъдил изложените факти, заявени във връзка с подадената молба от жалбоподателя за закрила.

3. Съдът съобрази и връчените в рамките на производството Указания за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България. Указанията са общи за всички производства, съдържат и част, посветена на производството за предоставяне на статут, в това число за задължението на кандидата за статут да представи доказателства, като и за хода, ролята на личното интервю и възможността по време на провеждането му да обоснове молбата си за закрила, да оказва съдействие на длъжностните лица. Удостоверено е, че посочените указания са връчени на жалбоподателката, в това число чрез преводач и на кюрдски език.

4. В рамките на процедурата жалбоподателката е била изслушана, зададени са и уточняващи въпроси, имала е възможност да сочи и представя доказателства в подкрепа на твърденията си, в резултат на това е заявила желанието си да "получи съдействие от българските власти, за да остане на територията на Република България". Видно от съдържанието на протоколите за проведените интервюта, на жалбоподателката са зададени въпроси, които са позволявали да поправи грешка или да изтъкне факти, свързани с личното и положение и относими към искането и за закрила.

5. Твърденията, изложени в жалбата за допуснати нарушения на процесуалните правила, поради необсъждане на доказателствата за страната по произход и формирането на неблагоприятни изводи за жалбоподателката, са неоснователни. На първо място в мотивите на решението са обсъдени в достатъчна степен данни за обстановката в И., в това число от сигурни източници и конкретно тези, на които е извършено позоваване в справките на Дирекцията към ДАБ, част от тези източници на информация са обсъдени и в цитираните решения на Съда по правата на човека. Освен това в съдебното производство също е представена актуална справка, поради което не може да се приеме, че не е изяснено действителното положение в страната й по произход.

Обсъдени са всички изложени от жалбоподателката факти, извършена е преценка на

тяхната достоверност. Формираните изводи са въпрос на правилна преценка на доказателствата и относими към материалната законосъобразност на решението.

По законосъобразността на преценката на органа на молбата за закрила по същество, в това число твърденията на жалбоподателката и на информацията за страната му по произход, Съдът намира следното:

Неоснователен е доводът за неправилна преценка на фактите в оспореното решение, поради следното:

Органът е приел, че разгледани по същество, твърденията на жалбоподателката са неотносими и от тук са неприложими към предвидените основания по чл.8, ал.1 и чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. За предоставянето на хуманитарен статут на основание чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ е прието, че П. А. М. А. е имала възможността да живее в Иракски К., където състоянието на сигурността е относително стабилно, такъв не следва да бъде предоставен.

Действително, жалбоподателката не е твърдяла да е била подложена или да е претърпяла каквото и да е насилие, изхождащо от държавата, от нейни институции или от политически или религиозни формирования. Проблемите, които чужденката е заявила като причини за напускането на И., се основават на причини от криминален характер (домашно насилие от страна на съпруга ѝ и то само до във времеви период, когато се е намирала в състояние на брак с него) и не могат да се квалифицират като акт на преследване. Проблемите не са с институционален произход, а се коренят в семейната среда на жалбоподателката. В същия ред на мисли не може да се приеме, че повече от 10 години след прекратяване на брака отрицателните прояви на психоклимата в отношенията с бившия ѝ съпруг се проявяват със същия интензитет както по времето на брака. От друга страна семейството на жалбоподателката не е упражнявало никакви актове на насилие над нея. Ето защо изтъкваните от нея страхове и опасения не обосновават предоставянето на бежански статут по член чл.8, ал.1 ЗУБ.

От изложеното следва, че остава единствено възможността молбата за закрила да бъде преценена на основание общата обстановка в страната по произход на жалбоподателя, т.е. на основания относими към всички цивилни лица, за които не са налице изключващи клаузи, в случая няма такива данни.

Д. в жалбата за неизпълнени задължения от органа във връзка с тежестта на доказване, Съдът намира за неоснователен поради следното:

- Съгласно чл.4, § 1 от Квалификационната директива /Директива 2011/95/, държавите членки могат да преценят, че е задължение на молителя да предостави във възможно най-кратък срок всички необходими елементи в подкрепа на своята молба за международна закрила. Чл. 4, ал. 5, буква а) от същата директива изисква, кандидатът за убежище да положи всички реални усилия, за да обоснове своята молба, а буква б) от същата разпоредба - изисква задоволително обяснение за липсата на останалите относими елементи.

- Съгласно § 196 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статута на бежанец на ВКБООН, тежестта на доказване е споделена между молителя и интервюиращия орган, при отчитане на общия правен принцип, тежестта да докаже фактите се носи от лицето, подало молбата за закрила. Изискването за доказване на твърденията не трябва да бъде прилагано толкова стриктно с оглед на трудностите на доказване, присъщи на особеното положение в което се намира кандидатът за статут на бежанец.

Посочените правни положения са предвидени по националното право: в чл.6 ЗУБ е предвидено, че компетентните органи по същия закон - длъжностни лица в Държавната агенция за бежанците, установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут и оказват съдействие на чужденците, подали молба за такъв статут. Съгласно чл.63а, ал.2 ЗУБ чужденецът е длъжен да представи своите доказателства до произнасянето по молбата му, като в случай, че не ги представи, произнасянето се извършва без тези доказателства, както и задължение да предаде всички притежавани документи за самоличност и за пътуване до територията на страната - чл.30, ал.1, т.2 ЗУБ. Тежестта на доказване, която носи жалбоподателката, и е указана при връчването на указанията, конкретно с посоченото в тях, че следва да представи всички доказателства, с които разполага в хода на производството по разглеждането на молбата и за закрила.

Правомощието на органа по чл.6 ЗУБ служебно да събере доказателства се реализира в хода на провеждането на интервюто, чрез проучването на информация за сигурни страни на произход и преценката на доказателствата. В казуса по делото, интервюиращият орган е изпълнил това си задължение, като е оказал необходимото съдействие на жалбоподателката по време на проведеното интервю, в това число е осигурил преводач, уверил се е, че здравословното състояние на жалбоподателката позволява провеждането му, зададени са относими въпроси, предоставена е възможност на жалбоподателката да направи изявление и извън зададените и въпроси (имате ли нещо да добавите), съставен е протокол за проведеното интервю, подписан от жалбоподателката и преводача, удостоверено е, че текстът на протокола е преведен на жалбоподателката и не са съществували пречки при комуникацията.

Изложеното води до извод, че П. А. М. А. е имала на разположение всички предвидени в закона правни средства да обоснове молбата си за закрила и да докаже твърденията си, а органът е приобшил актуална информация за страната и по произход, която е обсъдил в необходимата степен. Следователно не е допуснато нарушение на процесуалните изисквания при събирането на доказателствата, касаещи тежестта на доказване и осъществяването на правата на жалбоподателката, както и задълженията на административния орган.

Съдът намира за неоснователен довода на жалбоподателката, че органът не е изпълнил задължението си да събере доказателства за страната му по произход и с това е нарушил процесуалните си задължения, поради следното:

При преценката за сигурна страна на произход не се допуска прилагането на необорима презумпция за сигурна страна и за сигурността на гражданите на тази страна, както следва от съображения 40 - 42 и от чл.36 до 39 от Процедурната директива /Директива 2013/32 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила - преработен текст/.

Информацията за държавата по произход на лицето следва да отговаря на определени изисквания - съображения 39 и 40 от преамбюла и чл.10, ал.3, б.б) от Процедурната директива. Изисква се да е набавена точна и актуализирана информация от различни източници, изброени неизчерпателно - ЕСПОУ и ВКБООН, както и съответните международни организации за защита на правата на човека, информацията да бъде за общата обстановка в страната на произход на кандидата, и при необходимост — в страните, през които кандидатът преминава транзитно. Прилагането от държавите членки на понятието за сигурни страни за всеки отделен случай или на списъци за такива страни, съгласно съображение 46 от Преамбюла на Процедурната директива, изисква *inter alia*, да бъдат съобразени насоките и оперативните наръчници, информацията относно страната на произход и дейностите, посочени в Регламент (ЕС) № 439/2010, включително методиката на ЕСПОУ във връзка с информацията относно страната на произход, както и съответните насоки на ВКБООН. В чл.4 от Регламент (ЕС) № 439/2010 са регламентирани правомощията на ЕСПОУ,

в това число и да изготвя методиката. Съгласно ал. 2 на последната разпоредба, анализът на информацията за държавите по произход не цели да се дават указания на държавите-членки относно удовлетворяването или отхвърлянето на молби за международна закрила.

Общи критерии за определянето на сигурни страни на произход се съдържат в чл.36 от Процедурната директива, като за прилагането им държавите членки следва да определят условията и реда по националното си право.

Нормата на чл.75, ал.2 ЗУБ задължава изрично органа в рамките на производство по общия ред да се произнесе по всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му на произход или с трети държави. Поради това по националното право е предвидено задължение при преценка на молбата за закрила да бъде събрана и обсъдена актуална информация за страната на произход на молителя. По общото изискване на чл.36 АПК във вр. с принципите за истинност по чл.7 и за служебното начало по чл.9 АПК, следва да бъдат взети предвид всички относими факти и обстоятелства. Без съмнение информацията за страната по произход и преценката ѝ, съставляват такива факти и обстоятелства, предвид задължението за спазването на принципа за забрана за обратно връщане по чл.4, ал.3 ЗУБ, чл.33 от Женевската конвенция от 1951 г., прогласен и в чл.19, ал.2 от Хартата за основните права на ЕС.

Националният законодател е предвидил прилагането на списъци за сигурни страни на произход в рамките на определения от Съвета на ЕС минимален списък за такива страни – чл.96 ЗУБ. Това правно положение е съответствало на чл.29 от отменената Процедурна директива – Директива 2005/85, но тази разпоредба не е възпроизведена в действащата преработена Процедурна директива - 2013/32. С Решение от 06 май 2008 г. по дело С-133/06 на Съда на ЕС, са отменени чл.29, § 1 и 2 и чл.36, § 3 от Директива 2005/85/ЕО. Същевременно в Регламент (ЕС) № 439/2010 е предвидено само създаването на информация за държавите по произход, но не и процедура за изготвянето на общ списък за сигурни държави. По тези съображения, предвиденото по националното право прилагане на списък на сигурни страни на произход в рамките на установен минимален такъв за ЕС е неприложимо на формално основание към момента.

В чл.98, ал.1 ЗУБ е предвидена национална процедура за приемане на списъци на сигурни страни по произход – ежегодно с решение на Министерски съвет, но няма данни тази процедура да е проведена и да е изготвен такъв списък преди постановяването на оспореното по делото решение. В § 1, точки 7-9 от ДР на ЗУБ се съдържат легални определения на понятията "държава по произход" и "сигурна държава по произход".

В чл.98, ал.2 ЗУБ се съдържат критерии за определянето на сигурни страни и източниците на информация. Според тази разпоредба, възможните източници на информация са от държавите - членки на Европейския съюз, ВКБООН, Съвета на Европа или други международни организации. От информацията за държавата по произход следва да се направи извод за степента, в която съответната държава, в случая И., предлага защита срещу преследване, въз основа на критерии, посочени в същата разпоредба. Критериите са следните: въз основа на актовете, приети в тази област, и начина, по който се прилагат; начинът, по който се спазват правата и свободите, уредени в ЕКПЧОС, Международния пакт за граждански и политически права или Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание; начинът на прилагане на забраната за експулсиране или връщане по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. (принципът *non refoulement*, установен в чл.33 от конвенцията) и на четвърто място - съществуването на система за ефективни санкции срещу нарушенията на тези права и свободи.

Посочените правила по националния закон съответстват на предвиденото по чл.36, § 2 от Директива 2013/32 задължение за държавите членки да уредят в своето национално законодателство допълнителни норми, ред и условия за прилагането на понятието сигурна страна на произход. Съдът констатира, че именно законодателството, касаещо зачитането на основните човешки права – като правото на живот, на свобода и сигурност, наред с

политическите права, ролята на парламента и правителството за спазването им, препоръки на ООН и други сигурни източници за спазването на правата, данни за нарушението на тези права, съставляват основно съдържание в справката на Дирекцията към ДАБ. Съдът констатира, че в контекста на критериите по чл.98, ал.2, т.1-4 ЗУБ в мотивите на оспореното решение са направени изводи за степента, в която иракската държава предлага защита срещу преследване и полага усилия за опазване на реда, сигурността и защита на правата на своите граждани. Методиката на ЕСПОУ касае достоверността на информацията за страните по произход, но не и преценката ѝ от гледна точка на сигурността.

При тези обстоятелства, Съдът намира, че органът е изпълнил задължението си да събере относима информация за страната по произход от гледна точка на критериите за определянето на една страна като сигурна, установени по националното право.

Обосновано бежанската история на жалбоподателката е възприета с недоверие предвид установените от административния орган несъответствия, които и Съдът споделя и няма нужда да преповтаря.

Административният орган е изпълнил всички задължения, които е имал във връзка с отменителното решение на АССГ, като е събрал относимите доказателства по отношение положението на жените в И., като обосновано е приел, че за жалбоподателката не са налице основателни опасения от преследване, свързано с пола, поради които тя да не може да се завърне в държавата си по произход. Установено е, че според конституционните правила на Иракски К. мъжете и жените са равни пред закона, правителството на региона трябва да се стреми да премахне всички пречки, които препятстват равенството във всички сфери на живота, както и в гражданските, политическите, социалните, културните и икономическите права. Конституционните норми са доразвити в законови актове, които предвиждат наказателно преследване на актовете на насилие (брак на непълнолетни лица, принудителен брак, женско генитално осакатяване, принуждаване на членове на семейството да напуснат работа, самоубийство поради домашно насилие и нанасяне на побой върху деца и членове на семейството). Установено е още, че в Иракски К. Министерството на социалните въпроси управлява приюти за жени и лица, изложени на риск от домашно насилие и трафик. Жените могат да съобщават за насилие, извършено срещу тях. На някои местни неправителствените организации е разрешено да работят в приюти за жени, които са избягали от домашно насилие. Вземат се мерки за подпомагане на разведените жени, претърпели насилие в някаква форма.

Не може да се приеме, че при завръщане в родината си чуждата гражданка може да бъде подложена на преследване от страна на бившия ѝ съпруг и неговите близки, доколкото такива индиции до момента не са налице. Следва да бъде споделен направеният от органа извод, че ако осъществяваният спрямо нея тормоз е бил системен, продължителен и се е отразил на физическото или психическото ѝ състояние, тя е могла и по-рано да напусне държавата си на произход. От съществено значение е и установеният от органа факт, че за разлика от останалата част на И., в Иракски К. *изнасилването е престъпление при всички обстоятелства, дори и ако е съпружеско*. Тормозът от страна на бившия съпруг, както се изясни по-горе, не е институционален, а битов, и не може да обуслови извод за преследване по смисъла на ЗУБ. Интензитетът на проблемите ѝ със нейното собствено семейство е значително по-нисък и се е свеждал до укори и ограничения от страна на баща ѝ, братята ѝ и вуйчовците ѝ. Правителството на региона гарантира създаването на специални домове за закрила и грижи за жените, които поради социални причини са загубили семейната си сигурност.

Доколкото в новото производство пред ДАБ жалбоподателката във връзка с приемането на християнството не се е позовала на нови обстоятелства, различни от изтъкнатите в предходното такова, следва да се приеме, че правото ѝ да се позовава на този проблем е преклудирано. Въпреки това Зам.председателят на ДАБ е обсъдил положението на жените, променили вярата си, като не е установил те да са подложени на институционално

преследване.

Съдът намира за правилен извода в мотивите на решението по отношение на преценката на информацията за И., а доводите на жалбоподателката за обратното – за неоснователни, поради следното:

Тъй като възможен източник на информация за страни по произход според чл.98, ал.2 ЗУБ е Съветът на Европа, без да уточнява конкретен орган, Съдът намира, че такъв източник съставлява и информацията, цитирана в мотивите на решенията на Съда по правата на човека. Поради това информацията за обстановката в И. в казуси пред този съд за иракски граждани в сходно положение, с това на жалбоподателката е относима и към казуса по делото. Видно от мотивите на решенията, касае се за идентични на установените в чл.98, ал.2 ЗУБ критерии за преценка на информацията – от гледна точка на степента на зачитане на човешките права.

При приложението на тези критерии в казуса по делото следва извод, че е възможно завръщането на жалбоподателката в И. без да бъдат нарушени основните и човешки права до степен, че да се приеме нарушение на чл.3 ЕКПЧ. Този извод следва от обстоятелството, че въоръженият конфликт е локализиран само на част от територията на страната, както е че страната се подобрява в икономическо отношение, видно от представената по делото справка. Освен това на база тези данни, следва извод, че не са налице основания да се приеме, че при връщането на жалбоподателката в И., същата ще бъде подложена на трите вида тежки посегателства, дефинирани в чл. 15, буква в) от Квалификационната директива (Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила), представляващи условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да се предостави субсидиарната закрила.

По отношение на жалбоподателката, действително не са налице данни за съществуването на първите две категории тежки посегателства, а именно: смъртното наказание или екзекуцията; изтезанието или нечовешкото или унижителното отнасяне или наказание, наложени на молител в страната му на произход. Този извод в оспореното решение е правилен, тъй като жалбоподателката изрично е посочила в интервюто, че не е имала проблеми с властите, не е заплашена от наказателно преследване за извършено правонарушение. Аналогичен е изводът на съда и по отношение на изложеното от страна на жалбоподателката в хода на съдебното производство.

По отношение на третия вид тежко посегателство по цитираната разпоредба (тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт), на първо място следва да се приеме, че в И. действително е налице въоръжен конфликт по смисъла на правото на Европейския съюз и в контекста на даденото тълкуване с Решението от 30 януари 2014 година по дело C-285/12, А. D. от Съда на ЕС на чл.15, б.в) от Директива 2004/83/ЕО, понастоящем същата разпоредба от Директива 2011/85 преработена.

Според Съда на ЕС съществуването на въоръжен вътрешен конфликт трябва да бъде признато, с оглед прилагането на тази разпоредба, когато редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или когато се сблъскват две или повече въоръжени групи. Съдът по т.21 от мотивите на решението е уточнил, че законодателят на Съюза е пожелал да предостави субсидиарна закрила на засегнатите лица не само в случаи на въоръжени международни конфликти и на въоръжени конфликти, които нямат международен характер, така както са определени в международното хуманитарно право, но също така и в случаи на въоръжени вътрешни конфликти, при условие че тези конфликти се характеризират с употребата на безогледно насилие, нито е необходимо да са налице всички критерии за такъв конфликт, установени от международното хуманитарно право. Също според съда не е необходима преценка на този конфликт като въоръжен от

гледна точка на международното право. Също интензитетът на въоръжените сблъсъци, равнището на организираност на наличните въоръжени сили или продължителността на конфликта, не е необходимо да бъдат предмет на преценка, отделна от тази за степента на насилие, съществуващо на въпросната територия. При така даденото тълкуване следователно, е необходимо да се прецени само степента на насилие за целите на предоставянето на субсидиарна закрила, съответна на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ. Именно въз основа на преценката за степента на насилие в И. е мотивирано обжалваното решение и по критериите, установени по делото решението от 17 февруари 2009 г. по дело Е. (С-465/07 на Съда на ЕС и във връзка с тълкуването на чл.15, буква в) от Директива 2011/85.

Не може въз основа на данните по делото да се приеме, че жалбоподателката ще бъде изложена на посегателството, дефинирано в чл.15, буква в) от Директивата, тъй като е възможно да се завърне в региони, които не са засегнати от вътрешен въоръжен конфликт, т.е. извън регионите, в които са локализираните въоръжените сблъсъци между групировката Ислямска държава и правителствените въоръжени сили в И.. Видно от цитираната информация, на която Съдът по правата на човека се позовава за събитията в И., касае се за въоръжен конфликт във връзка със завземането на градове и села в Северозападен регион на И., които региони са различни от регион К.. Извън регионите на този въоръжен конфликт, действията на правителството следва да се считат за свързани с опазването на обществения ред и сигурността на населението, присъщи за всяка държавна власт. Поради това терористичните актове, предизвикани във връзка с противопоставянето между шиити и сунити, имащи за цел смяна на политическия режим, и мерките, които правителството предприема във връзка с тях, не могат да се определят като вътрешен въоръжен конфликт по смисъла на даденото тълкуване от Съда на ЕС.

По тези съображения следва да се приеме, че не е допуснато нарушение на критериите, според които следва да се извърши преценката на информацията за страната по произход на жалбоподателя, нито на степента на насилие и опасността от тежки посегателства, в това число крайните изводи в решението са правилни. В хода на проведеното интервю по общия ред, жалбоподателката не заявява факти, които да се приемат за относими към понятието за преследване на лично основание, следователно представената лична бежанска история не може да съставлява основание за предоставяне на закрила, то не е допуснато нарушение на чл.75, ал.2 ЗУБ – относно прилагането на принципа при съмнение – в полза на кандидата. Тъй като жалбоподателката няма лични причини да се страхува, нивото на общото насилие в И. трябва да е изключително, но това не се установява от информацията за страната и по произход.

В заключение Съдът достига до извод, че при постановяването на оспореното решение не е допуснато нарушение на оценяването на фактите и обстоятелствата, относими към молбата на жалбоподателката за закрила, в това число и що се касае до установяването на фактическите обстоятелства, които могат да представляват доказателства в подкрепа на молбата за закрила, и до правната преценка на тези доказателства по правилата на националното право.

В оспореното решение са изложени фактически и правни основания за издаването му, същото е с адресат лицето, по чиято молба е образувано административното производство, разпореденото с него е в съответствие с правомощията на председателя на ДАБ, в случая на орган с делегирани правомощия по чл.75, ал.1 ЗУБ, не е налице и нарушение на предвидената от закона форма от външна страна за издаването му. В мотивите на решението са обсъдени всички факти, съобщени от жалбоподателката за личното ѝ положение, както и за обстановката в И..

Обоснован и законосъобразен е отказът за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, тъй като не са налице материалните предпоставки по чл.8 и чл.9 ЗУБ. Тези изводи не са опровергани в хода на съдебното производство от установените факти по делото. Поради липсата на твърдения жалбоподателката да е арестувана, осъждана, политически ангажирана или преследвана от официалните власти, то следва извод, че спрямо нея не е било

осъществено преследване по изброените в чл.8, ал.1 ЗУБ причини, а именно: раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, поради политическо мнение или убеждение, също така не са установени дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, не са посочени и други релевантни причини, обосноваващи опасения за преследване по смисъла на чл.8, ал.2-5 ЗУБ и риск от бъдещо такова, не е налице преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от закона. Посоченото изисква нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост, което не се установява в конкретния случай, както правилно е прието в мотивите на обжалваното решение.

На основание чл.9 ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън страната си на произход или местоживееене по причина на заплахата за неговия живот, сигурност или свобода, поради насилие, възникващо от ситуации като въоръжен конфликт, както и когато е изложен на опасност от изтезание или други форми на нечовешко или унижително отнасяне или наказание и по тези причини не може или не желае да се завърне в страната си на произход или местоживееене. За да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут следва да съществува вероятност за нечовешко или унижително отнасяне при реализиране на наказанието, а такива данни липсват.

След преценка на общата обстановка в И., личното положение на жалбоподателката и изложените от нея причини за нежеланието и да се завърне в страната си по произход, не представляват причини, обусловени от страх от преследване по смисъла на чл.9 ЗУБ, поради което правилно е преценена молбата като неоснователна от гледна точка на основанията за предоставяне на хуманитарен статут.

Оспореното по делото решение е законосъобразно и от гледната точка на данните за страната по произход на жалбоподателката за факти, настъпили след постановяването му. Съдът намира, че такава информация следва да бъде съобразена, в това число и изведена от прецедентната съдебна практика на Съда по правата на човека по сходни случаи. Това е така, тъй като във всеки един момент следва да бъде гарантирано спазването на принципа за забрана за връщането /non refoulement/, предвиден по чл.33 от Женевската конвенция от 1951 г. Спазването на този принцип е относимо към правото по чл.3 ЕКПЧОС и към задължението на българската държава да гарантира спазването на предвидените права и свободи по тази конвенция по отношение на всяко лице, което се намира под нейна юрисдикция – чл. 1 от Конвенцията.

Предвид изложеното Съдът намира, че подадената жалба следва да се отхвърли като неоснователна.

Така мотивиран, Административен съд-С. град

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. А. М. А., гражданка на И., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], срещу Решение № 1928/28.08.2020 г., издадено от Заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците, с което е отхвърлена молбата на оспорващата за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: